

Euroopa Prokuratuur – Euroopa ja Eesti poolt vaadatuna

Kati Maitse-Pärkna

Põhja Ringkonnaprokuratuuri vanemprokurör

1. Mis on Euroopa Prokuratuur – milline on selle loomise idee ja alus?

- Euroopa Komisjoni taotlus on tagada Euroopa Liidu eelarve kaitstus kuritegude toimepanemise vastu sarnasel tasemel kui seda on liikmesriikide eelarve.
- Euroopa Prokuratuur ainupädevusega Euroopa Liidu eelarvet kahjustavate kuritegude menetluse läbiviimiseks, tagaks efektiivse ja koordineeritud menetluse ja kohtuotsuste arvu kasvu.
- Euroopa Prokuratuuri sõltumatus nii liikmesriikide siseriiklikest ametitest kui teistest Euroopa Liidu institutsioonidest on eelduseks ausa ja erapooletu menetluse läbiviimisele.

2. Milles seisneb oodatav kasu Euroopa Prokuratuuri tegutsemisest?

- Liidu finantshuve kahjustava pettuse vastast võitlust ei peeta liikmesriikides prioriteediks.
- Liikmesriikide kriminaalõigus on killustunud. Tulemuseks on ebaefektiivne koostöö piiriüleste kuritegude uurimisel. Liikmesriikide kriminaalõiguse kokkulangevuse puudumine ja erinevad menetluslikud reeglid tõendite kasutamisel, tekitavad olulisi tõendamisraskusi.
- Euroopa Prokuratuuri asutamisega oleks fokuseeritud Euroopa Liidu eelarvet kahjustavate kuritegude menetlemine ja tulemuslikkus.
- Eesti Vabariigi Riigikogu on avaldanud toetust Euroopa Prokuratuuri asutamisega taotletava eesmärgi suhtes – võidelda Euroopa Liidu eelarve vastu toimepandud pettustega ja muude Euroopa liidu finantshuve kahjustavate kuritegudega.

3. Euroopa Prokuratuuri pädevus

- Euroopa Prokuratuuri ainupädevusse kuuluvad Euroopa liidu eelarvet ja finantshuve kahjustavad kuriteod, Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiivi „Liidu finantshuvide kaitse kriminaalõiguse abil“ mõttes, vastavalt siseriiklikule õigusele.
- Euroopa Prokuratuur tagab, et õiguskaitse- ja prokuratuuriasutused võtavad süstemaatiliselt ja tõhusalt meetmeid kõikide liidu finantshuve kahjustavate võimalike kuritegude suhtes.
- Kaasnev pädevus – vajalik või mitte?

4. Euroopa Prokuratuuri tegutsemise mehhanism

- Euroopa Prokuratuuri kollegiaalne struktuur ning erinevate struktuuri tasandite pädevus ja ülesanded.
- Liikmesriikide siseriikliku õiguse ja siseriiklike ametite kaasatus ja roll Euroopa Prokuratuuri tegutsemises.